

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/141/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720010257
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2720010257.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Jozefa Piknu a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci G. E., nar. XX. G. XXXX v E., trvalé bydlisko H. XXXX/X, E., o uložení ochranného liečenia, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Skalica z 23. septembra 2020, č. k. 6Nt/26/2020-21, na neverejnom zasadnutí konanom 15. októbri 2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sa sťažnosť G. E. zamietá.

odôvodnenie:

Okresný súd Skalica (ďalej len okresný súd) uznesením z 23. septembra 2020, č. k. 6Nt/26/2020-21, podľa § 73 odsek 1 Trestného zákona v spojení s § 74 odsek 1 Trestného zákona uložil Milanovi Schwachovi ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil tým, že proti G. E. sa viedlo trestné stíhanie pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona k § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona. Znalecké skúmanie jeho duševného stavu objektívne preukázalo, že v čase spáchania skutku trpel duševnou poruchou, ktorá mala podstatný vplyv na jeho ovládacie schopnosti, v čase spáchania skutku nevedel vôbec svoje konanie ovládať, pretože jeho ovládacie schopnosti boli úplne vymiznuté. Na základe znaleckého skúmania prokurátor voči nemu zastavil trestné stíhanie podľa § 215 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku, pretože nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný, čím došlo k splneniu prvej zákonnej podmienky pre postup súdu podľa ustanovenia § 73 odsek 1 Trestného zákona.

Okresný súd ďalej argumentoval tým, že znaleckým posudkom č. 3/2020 z 11. mája 2020 bola preukázaná aj ďalšia zákonná podmienka pre uloženie ochranného liečenia a síce, že G. E. môže byť bez potrebnej liečby pre spoločnosť nebezpečný, pričom znalec považoval za potrebné uložiť mu ochranné liečenie psychiatrické ústavnou formou, nakoľko v doteraz dobrovoľnej ambulantnej liečbe spolupracoval nedostatočne, laxne, doporučené lieky riadne neužíval a výchovná autorita matky sa javila ako nedostatočná.

Tým považoval okresný súd obe zákonné podmienky pre uloženie ochranného liečenia postupom podľa § 73 odsek 1 Trestného zákona za splnené.

Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti, no G. E. voči uzneseniu ihneď zahlásil sťažnosť.

Podanú sťažnosť odôvodnil prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Adriany Ručkayovej písomným podaním doručeným okresnému súdu 25. septembra 2020.

V sťažnosti namietal, že výpoveď matky potvrdila, že od posledného incidentu, ktorý mal za následok trestné konanie, sa už nedopustil žiadneho podobného útoku alebo násillia voči matke, ani voči nikomu inému. Výbušnosť a impulzívnosť má v povahe, pretože je zapríčinená psychiatrickou diagnózou. Je ochotný a pripravený brať lieky podľa pokynov ošetrujúceho psychiatra, momentálne si hľadá prácu a chce viesť riadny život. Je toho názoru, že mu postačuje ambulantná forma ochranného psychiatrického liečenia. Dodal, že v minulosti nič podobné nevyviedol, že nariadenie ústavnej liečby je veľkým zásahom

do jeho základných práv. Navrhol preto, aby sťažnostný súd napadnuté uznesenie zrušil a uložil mu ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Prokurátor sa k písomným dôvodom sťažnosti ku dňu konania neverejného zasadnutia nevyjadril.

Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie 13. októbra 2020.

Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal obvinený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť G. E. nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o konanie predchádzajúce napadnutému výroku, krajský súd nezistil v postupe okresného súdu žiadne pochybenia. O návrhu prokurátora bolo rozhodnuté v primeranej lehote na verejnom zasadnutí, po predchádzajúcom výsluchu G. E., za prítomnosti ustanovenej obhajkyne JUDr. Adriany Ručkayovej, pri dodržaní lehôt na prípravu verejného zasadnutia. Okresný súd taktiež postupom súladným s Trestným poriadkom vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie. Vyhlásené rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

Pokiaľ ide o relevantnú právnu úpravu, tak ukladanie ochranného psychiatrického liečenia upravuje ust. § 73 a nasl. Trestného zákona.

Podľa § 73 odsek 1 Trestného zákona, súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. c) alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Podľa § 73 odsek 3 Trestného zákona, ochranné liečenie neuloží, ak je vzhľadom na osobu páchatela zrejmé, že jeho účel nemožno dosiahnuť.

Podľa § 73 odsek 4 Trestného zákona, ochranné liečenie môže súd uložiť aj popri treste alebo pri upustení od potrestania.

Podľa § 74 odsek 1 Trestného zákona, ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

Podľa § 74 odsek 2 Trestného zákona, ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchatelovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej podmienky, z uznesenia Okresnej prokuratúry Skalica z 1. júla 2020, č. k. Pv 447/19/2206-29, nepochybne vyplýva, že trestné stíhanie vedené voči G. E. pre prečin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 k § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona bolo postupom podľa § 215 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku zastavené, lebo v čase činu pre nepríčetnosť nebol trestne zodpovedný. Z toho vyplýva, že G. E. sa dopustil činu inak trestného. Okresný súd správne považoval aj druhú zákonnú podmienku za splnenú, lebo zo znaleckého posudku číslo 03/2020 z 11. mája 2020, vypracovaného znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, MUDr. Róbertom Ōvedym, nepochybne vyplynulo, že pobyt G. E. na slobode je nebezpečný. V ďalšom poukazuje krajský súd na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia s tým, že sa s ním v celom rozsahu stotožňuje bez potreby tieto dôvody opakovať.

Krajský súd na margo sťažnostných námietok dodáva, že z výpovede matky G. E. pani K. E. jednoznačne vyplynulo, že aj keď od toho incidentu ju už viac fyzicky nenapadol, tak každý deň má nejaké výbuchy. Ak si nedá ten liek, tak je podráždený, výbušný, nevyspytateľný, búcha do steny, má v sebe zlosť. Nechcel prísť ani na súd, nechce ísť ani k psychiatrovi, to je jej zásluha, že k nemu chodí a že prišiel aj na súd. Jeho správanie nie je dobré. Odmieťa užívať tabletky podľa pokynov psychiatria, má užívať pol tabletky ráno, pol na obed a celú večer. Dáva si len jednu celú tabletku večer, aj to niekedy odmieta. Bez jej dozoru by lieky vôbec neužíval, ona je už z jeho správania unavená a nevládze. Sám G. E. na súde priznal, že neužíva dve tabletky predpísané psychiatrom, ale len jednu, lebo jedna tabletky večer mu vraj stačí.

Z vykonaného dokazovania je nepochybne, že bez pravidelného užívania predpísaných liekov sa zdravotný stav G. E. zhoršuje natoľko, že je pre spoločnosť nebezpečný. Súčasne bolo v konaní

preukazné, že pokyny psychiatria v rámci ambulantnej liečby nerešpektuje, nakoľko lieky neužíva predpísaným spôsobom.

Ak na podklade týchto zistení okresný súd uzavrel, že v záujme ochrany spoločnosti pred činmi inak trestnými je, vzhľadom na povahu choroby G. E. a jeho liečebné možnosti, potrebné uložiť mu ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, nemožno mu v tomto smere nič vytknúť.

Krajský súd pre úplnosť podotýka, že ústavná forma liečenia nie je trvalá, ale súd ju môže zmeniť, ak sa v jej priebehu ukáže, že účel splní aj ambulantné liečenie. O zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykáciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vyslúchnutý (viď § 446 odsek 1 Trestného poriadku).

Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť G. E. postupom podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.